

**«ҚОСШЫ ҚАЛАСЫНЫҢ
КӘСІПКЕРЛІК ЖӘНЕ
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ
БӨЛІМІ» МЕМЛЕКЕТТІК
МЕКЕМЕСІ**

**ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ «ОТДЕЛ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА,
ГОРОДА КОСШЫ»**

С58АТ7, Ақмола облысы,
Қосшы қаласы, Республика көшесі, 3/3
Тел.: 8 (7172) 607-888

С58А9Т7, Ақмолинская область,
город Косшы, ул. Республика, 3/3
Тел.: 8 (7172) 607-888

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2026 ж. а. № 01/08/83

**«Қосшы қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды бекіту туралы**

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-бабының 2-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған «Қосшы қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ-нің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары бекітілсін.
2. Осы бұйрықты бөлім қызметшілерінің назарына жеткізсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.
4. Осы бұйрық қол қойылған күннен бастап күшіне енеді.

**«Қосшы қаласының кәсіпкерлік
және ауыл шаруашылығы бөлімі»
ММ басшысы**

Е. Қожахметов

1. Жалпы ережелер

1. «Қосшы қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ (бұдан әрі – Бөлім) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары (бұдан әрі – сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеуші «Қосшы қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мемлекеттік кірістер органдары үшін сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеуге бағытталған.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеудің міндеттері:

1) «Қосшы қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ лауазымды тұлғаларында сыбайлас жемқорлыққа қарсы орнықты мінез-құлықты қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарының алдын алу.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың қағидаттары:

1) заңдылық;

2) транспаренттілік;

3) әдептілік;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;

5) мүдделер қақтығысына жол бермеу.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мемлекеттік кірістер органдарында жұмыс істейтін адамдардың белгіленген қағидаларды мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге бағытталған әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың негізінде лауазымдық міндеттерді орындау кезінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу тұрғысынан тікелей іс-қимылдар көзделген:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қозғайтын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде;

2) өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде;

3) нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындау кезінде;

4) тиісті тыныс-тіршілік саласының ерекшелігіне қарай өзге де қоғамдық маңызы бар қатынастар.

2. Бөлімде жұмыс істейтін адамдардың мінез-құлық (іс-қимыл) қағидалары

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қозғайтын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

1) қабылданатын шешімдердің заңдылығы мен әділдігін қамтамасыз ету;

2) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілердің және өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбау;

3) шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;

4) заңда тәртіптік, әкімшілік не қылмыстық жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқықтық бұзушылықтарға жасауға жол бермеу;

5) басқа мемлекеттік органдардың, ұйымдардың және кәсіпкерлік субъектілерінің қызметіне заңсыз араласуға жол бермеу.

9. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

1) тікелей немесе жоғары тұрған басшыға мүдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындау кезінде жеке мүдделіліктің туындауы, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққына және сыйлықтар алуға көндіру, сондай-ақ өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы баяндау;

2) лауазымдық міндеттерін орындау кезінде жеке және пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмау;

3) әріптестеріне және басшысына белгіленген өзара қарым-қатынас тәртібін бұзатын олардың бейтарап қызыметтік шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін заңсыз өтініштермен жүгінуден тартыну;

4) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу және ынталандырмау;

5) лауазымдық өкілеттіктерін пайдалана отырып, мүліктік пайда, игілік немесе артықшылық алу мақсатында әріптестеріне, басшыларына және өзге де лауазымды адамдарға сыйлықтар бермеу және қызметтен тыс қызметтер көрсетпеу;

6) лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтарды алмау;

7) таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе шығару мақсатында пайдаланбау;

8) жақын туыстық қатынастағы адамдардың (ата-аналары, жұбайлары, аға-інілері, апа-сіңлілері, балалары) тікелей бағынысты немесе бақылауында лауазымға тағайындалудан бас тарту;

9) кәсіпкерлік және кіріс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыруда қандай да біреуге жәрдемдесуден тартыну;

10) үшінші тұлғалардың мүдделерін білдіруден немесе лоббилеуден, сондай-ақ олардың атынан әрекет жасаудан тартыну.

10. Мемлекеттік қызметтер көрсету және рұқсат беру құжаттарын беру кезінде лауазымды адамдарға:

1) мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын арттыру бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдау;

2) мемлекеттік қызметтер мен рұқсат беру құжаттарын алуға берілген өтініштерді қарау кезінде сөзбаландыққа жол бермеу, оларды белгіленген мерзімде беру;

3) мемлекеттік қызметтер мен рұқсат беру құжаттарын алуға өтініш берушілермен қызметтен тыс қатынастарға түспеу;

4) мемлекеттік қызмет көрсетуге, рұқсат беру құжаттарын алуға арналған бекітілген тізбеге кірмейтін қосымша құжаттарды, сондай-ақ ақпараттық жүйелерден алынуы мүмкін құжаттарды талап етпеу және сұратпау ұсынылады.

11. Өз құзыретіне кіретін заңды және жеке тұлғаларға ұйымдастыру кезінде лауазымды тұлғаларға:

1) тексерілетін субъектілердің заңмен қорғалатын құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуына жол бермеу;

2) тексерілетін субъектілерге заңсыз талаптар қоймау, тексеру нысанасына қатысты қажетті ақпаратты ұсыну;

3) тексеру жүргізу барысында тексерілетін субъектіге тексеру нысанасына қатысты қажетті ақпаратты ұсыну;

4) кәсіпкерлік қызмет субъектілеріне жеке және пайдакүнемдік мүдделер үшін қамқорлық жасамау;

5) тексерулер жүргізу кезінде тексерілетін кәсіпкерлік субъектілерінен тексеру нысанасына қатысы жоқ құжаттарды талап етпеу;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды қоспағанда, кәсіпкерлік субъектісінің келісімінсіз лауазымдық міндеттерді орындау нәтижесінде өздеріне белгілі болған коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты таратпауға және (немесе) пайдаланбауға жол бермеу ұсынылады.

12. Бөлімнің қызметкерлерін іріктеу және орналастыру бойынша кадр жұмысын ұйымдастыру кезінде басшылар мен мемлекеттік мекеменің органдарының лауазымды тұлғаларына:

1) меритократия қағидатын басшылыққа алу;

2) әкімшілік мемлекеттік лауазымға қабылдау кезінде лауазымды тұлғаларға жүктелетін негізгі міндеттерді, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру;

3) кадрларды іріктеу кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау;

4) қызметкерлер мен әкімшілік мемлекеттік лауазымға кандидаттардың дербес деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеу;

5) әкімшілік мемлекеттік лауазымға жұмысқа орналасуға кандидаттардан заңнамада көзделмеген құжаттарды талап етпеу.

13. Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындау кезінде:

1) нормативтік құқықтық актілердің жобаларын Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес әзірлеу;

2) кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердің жобаларын сараптамалық қорытынды алу үшін жеке кәсіпкерлік субъектілерінің аккредиттелген бірлестіктеріне және Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасына, түсіндірме жазбаны міндетті түрде қоса бере отырып, сондай-ақ осы жобаны мүдделі мемлекеттік органдармен әрбір кейінгі келісу кезінде де жіберу;

3) нормативтік құқықтық актілердің Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын ескере отырып, нормативтік құқықтық актілердің Ашық интернет-порталында жария талқылау үшін орналастыру;

4) тіркелген нормативтік құқықтық актілердің көшірмелерін Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің Эталондық бақылау банкіне Нормативтік құқықтық актілерді, мемлекеттік тіркеу тізіліміне және кейіннен ресми жариялау үшін жіберу.

14. Қызмет саласының ерекшелігіне қарай, өзге де қоғамдық маңызы бар қатынастар кезінде:

1) бағынысты лауазымды тұлғалардың міндеттері мен қызметтік өкілеттіктерінің көлемін нақты және айқын айқындау;

2) бағыныстағы лауазымды тұлғалар арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

3) олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жаза шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік көрсету;

4) орындау мүмкін емес немесе олардың лауазымдық міндеттерінің шегінен шығатын, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеу;

5) қызметтік емес сипаттағы мәселелерді шешу кезінде бағыныстылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайын пайдаланбау;

6) бағынысты тұлғалар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеу;

7) бағыныстағы және басқа да лауазымды тұлғалар тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеу және олардың жолын кесу;

8) әріптестерде лауазымдық міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу бойынша уақтылы жан-жақты толық шаралар қабылдау;

9) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша жан-жақты шаралар қабылдау;

1) жоғары тұрған немесе төмен тұрған, не қызметі немесе жұмысы бойынша өзге де тәуелділіктегі болатын лауазымды тұлғалар ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау.